

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska na Dunajski cesti št. 15 v Medijatorji hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice šteč. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Šah vradnikom.

Čudno je to, da se je ravno tisti stan, kterga so vsi vladarji največ pod svoj zaščiti in svoje varstvo jemali, ob času, ko so se vladarjem pravice in oblasti krajšale in krčile, najbolj tesno oklenil tiste stranke, ki si je siloma prilastovala dedno pravico po zaščiti kraljevih sil zapopadenih v samodržestvu ali absolutizmu. Od nekdanj so vladarji svoje uradnike branili, jih preskrbovali za časa delovanja, in še pozneje do smrti jim zagotovili pokojnino; ta skrb se je razširila celo do uradniških žen in otrok, ki so se tudi iz državne blagajnice oskrbovali. Človek bi mislil, da bi moral uradniški stan že iz hvaležnosti oklepiti se pred vsem osebe vladarjeve. Toda uradniki na Nemškem in v Avstriji delajo ravno narobe. V Avstriji so se oklenili precej tiste stranke, ki je l. 1848 hotela cesarja z orožjem v roci strahovati in ki ga je res prisilila k temu, da se je odrekel nekaj svojih pravic ter jih prepuštil parlamentu, kterega so se prekucni pod imenom „liberalci“ hipoma polastili. Prišlo je že tako daleč, da so ti dediči absolutizma začeli kljubovati vladarju samemu, ter ga smatrali le še kot neko sitno, nepotrebno orodje pri državi, kajti v svojem srcu so bili vsi republikanci, in čakali so le prilike, kdaj bi zamogli svojo oblast na škodo cesarsko še bolj pomnožiti. In akoravno te vladarju neprijazne tendence liberalne stranke niso bile nikomur več skrite, ostal je vendar uradniški stan vedno zvest zaveznik liberalne stranke. Prigodilo se

je šestokrat, da so taki vradniki, ki so bili ob enem poslanci, glasovali proti pobiranju davkov, ter hoteli uničiti tisto blagajnico, iz katere so sami svojo plačo dobivali in jo še dobivajo; hoteli so ustaviti državno kolo in tako pomnožiti splošno zmešnjavo, akoravno so dobro vedeli, da delajo s tem proti volji cesarjevi, ki je rekel, da želi mir med narodi in je iz tega namena poklical tudi Tasfeja k vladi, da bi doganjali spravo med narodi. Pa namesto delati v smislu in po željah cesarjevih, so mnogi uradniki ravno narobe dražili in ščuvali narode, njih porazumljenje zabavljali ter slepo služili nemškoliberalni stranki, o ktere vdanosti do vladarske hše imamo dovolj uzroka dvomiti. Pri volitvah so kakor en mož stopili na noge zoper svojo vlado ter podpirali prekucne, nemškoliberalce.

Ravno tako so delali nemški uradniki na Nemškem, v Prusiji. Proti želji cesarja Viljema so podpirali naprednjaško stranko, o ktere se ne dvomi, da je na skrivnem republikanski načel. Uradniki po tem, ako to stranko podpirajo, niso več služabniki cesarski, kteremu so zvesto prilegli, ampak služabniki liberalno-republikanske stranke. Tako obnašanje uradnikov je Bismarck že dolgo z nejevoljo gledal. Slednjč mu je zmanjkalo potrpežljivosti, razjasnil je cesarju Viljemu, kako ta stvar stoji, in cesar je razglasil te dni tisto okrožnico, ki vzbuja toliko zanimanja po celi Evropi, ter navdaja vse liberalce s strahom in trepetom.

Pruski liberalci so kar poparjeni, ker vedó, da se imajo za svoje zmage največ uradnikom

zahvaliti, zdaj pa ne bo več tako. Se ve da vpijejo o reakciji, pa taka reakcija je zdrava za te ljudi, ki so sami sebe smatrali za izvor vseh pravic, nasprotno pa so hoteli uničiti vse podedovane pravice, celo kraljevo oblast. Iz ustavnih monarhij so hoteli preskočiti na brezversko republiko, kakor na Francoskem, da bi se prostomavtarji in brezverci širokoustili in postave dajali namesto starodavnih, spoštovanih in pravičnih kraljev in cesarjev, ki imajo svojo oblast od Boga. Ali ni na pr. naš cesar največji dobrotnik človeštva? Ali bi bili vselej pri vsaki nesreči, da na pomoč priskoči z obilnimi darovi? Ali ni on vsem narodom enako pravičen, vsem ljubeznjivi oče? Ali bomo morda bolj srečni, če bi imeli namesto cesarja za predsednika republike kakega nemškega doktorja, ki bi nas Slovane prav zatiral, nikomur nič ne dal, ampak le gledal, da se hitro obogati za časa svojega predsedovanja, in njegov naslednik ravno tako?

Vemo sicer, da v Avstriji republika ni mogoča, pa v Nemčiji bi bila mogoča, ker je le en sam narod in se dinastija ne more naslanjati na tekmovalje med različnimi narodi, kakor v Avstriji. Bismarck in cesar Viljem sta tudi slutila nevarnost, katera preti monarhiji pruski, zato hočeta še za časa potlačiti tiste skrite republikance, ki imajo zvestobo do cesarja le na jeziku, skrivaj pa škilijo tje na Francosko, kjer si je kričoč Gambetta prigoovoril največjo oblast ter jo zlorabi v preganjanje krščanstva in katoličanstva. Tam, kjer imajo proustozidarji prvo besedo, kjer se vse stare

V spomin na dr. Jan. Bleiweisa.

(Konec.)

In koliko se je ta slavni narodnjak dr. Bleiweis tudi trudil in boril v deželnih zborih za pravice slovenskega naroda, nam pričajo njegovi izvrstni govori, polni gorečnosti in zdravega jedra; vsako priložnost je porabil, da se je potegnil za izobrazenje, omiko in oliko svojega naroda. Kako previdno in varno je 1848 l. vodil svoj slovenski rod, da v splošnji zmešnjavi ni svojih vojníc prestopil in potegnil s puntarsko drhaljo; kako prepričavno je Slovence svaril, naj ne pošljejo poslancev v Frankobrod, kako ginljivo se je vedno poganjal za celoto Avstrije, za svitlega cesarja in vso Habsburško rodbino. Kdo ne ve, kako resnično je, kar je tolikokrat od nesrečnega dualizma, ali razklanja Avstrije na dvoje v „Novicah“ povdarjal in trdil! —

Pa ne samo v Ljubljani, ampak po vsem Slovenkem je o posebnih slovesnostih hodil, svoj mili slovensko rod iz spanja budil; našli smo ga na taborih, pri ustanovljevanji čitalnic, slišali smo ga pri drugih zbirališih, in kakor med so kipele miloglasne in vsem umevne besede iz njegovih ljubeznjiv do svojega naroda gorečih prs; povem vam, ko sem ga v Celju

vidil, ko se je tam čitalnica odprla, se mi je zdelo, da vidim očeta med sinovi, celo noč bi ga bil poslušal. — Kdo pa tudi izreče, koliko žalostnih ur, koliko krvavih ran je moralo njegovo dobro srce prestatiti ravno zato, ker se je trudil in boril za zanemarjeni slovenski rod; od vsih strani so, kakor pušice in strele, psovke in nesramna krivičanja od nasprotnikov nanj letela; ali on je stal nevstrašen in nepremagljiv kakor skala sredi penečega morja, in se ne bi bil bal tudi življenja darovati za svoj ljubi slovenski rod, tako, da so se celo zagrizeni sovražniki čudili, in so bili prisiljeni dr. Bleiweisa spoštovati, čeravno ga niso mogli viditi.

Dr. Bleiweis se pa ni samo za politične pravice poganjal, ampak tudi za cerkvene postave, ne samo za kmečki, ampak tudi za duhovski stan, in marsikatero krivico je tudi sv. Cerkvi in cerkvenim služabnikom s svojo stanovitnostjo in svojim verskim prepričanjem odvrnil; kajti pravi Slovenec je tudi dober katoličan; ako je pa Slovenec vero na kant obesel, bo tudi o prvi priložnosti svoj narod izdal, to nas skušnje učé.

Pa ne samo to, ampak pošteno Bleiweissovo srce tudi nasprotnikom in sovražnikom ni krivice želelo, ne delalo; nobeden mu očé-

tati ne mora, da bi se dr. Bleiweis ne bil za njega potegnil, ako je videl, da se mu krivica godi, zakaj v srce mu je zapisan krščanski izrek: Boljši krivico trpeti, kakor pa jo delati.

Poglejte tako značajno delovanje in tako možato obnašanje našega dičnega očeta dr. Bleiweisa ni bilo zastoj; predrl je črne megle slovenske nezavednosti, pregnalo je temno noč političnega spanja in zasijalo je zlato solnce zedinjenja in vzajemnosti Slovencev, ki so pršli k spoznanju, da niso samo ptujcev peta in raja, ampak narod, ki še ni potr, temuč ima življenja moči v sebi in je vreden, da živi in z drugimi narodi enake pravice vživa. In res kako se je spremenilo; pred 40 leti je moral slovenski rodoljub po pol dneva, ja celi dan daleč, in daleč popotovati, da je sebi enako slovensko srce našel, in danes že vasice na slovenski zemlji ne najdeš, da bi jenega, pa tudi še po več se zavednih Slovencev tam ne bilo. — Da pa tudi moji ljubljani Slovenci na Štajerskem več ne dremlejo, so pri zadnjih volitvah v deželni zbor pred vsem svetom očitno pokazali, ker so na vseh 8 krajih z narodnimi volilci sijajno zmagali; povem vam, da so štajerskim Slovincem iz vseh slovaških pokrajin živio-klici v slavo doneli. Glejte, take so zasluge dr. Bleiweisa,

pravice z nogami teptajo in kjer se celó osebno imetje ne spoštuje, to je obljubljena dežela vseh liberalcev, in po tem vzgledu hočejo preustrojiti vso Evropo, kralje in cesarje pa s prestolov pahniti.

In s tako stranko simpatizirajo in glasujejo tudi cesarski uradniki! Na Nemškem sicer bodo odslej bolj ojstro pazili nanje. Kaj pa v Avstriji?

Ali bodo tukaj še vedno svobodno nagajali vladi, se ustavljali njenim nameram, zabranjevali spravo med narodi, glasovali in agitirali pri volitvah proti vladi?

V istini, ko bi Taaffe imel le nekoliko eneržije Bismarkove, ko bi se hotel znebiti nadležne opozicije, ni mu drugega treba, ko napeti proti uradnikom enake strune, kakor pruska vlada, pa bo desetkrat ložej vladal, sprava med narodi pa bo kmalo dognana. Torej kličemo: šah uradnikom! pa leži vsa „združena levica“ v kratkem na tleh!

Politični pregled.

V Ljubljani 13. januarja.

Avstrijske dežele.

Volitve za državni zbor se bodo vršile: V Jičinskem kmečkem volilnem okraju namesto g. Mašeka 9. februarja; v velikem posestvu českem namesto grofa Franceta Thuna 18. februarja. Konservativni veliki posestniki so že razglasili volilni oklic, v katerem povdajajo, da so oni lani namesto grofa Mannsfelda enoglasno volili od liberalne stranke postavljenega kandidata, in da vsled tega pričakujejo, da bo pogodba sklenjena 1. 1879 tudi zdaj veljala, ko je treba voliti enega poslanca konservativne stranke. Ob enem priporočajo kot kandidata za veliko posestvo česko kneza Ferdinanda Lobkovića. Levičarji se še niso odločili, ali hočejo pripoznati veljavo omenjene pogodbe, ali jo pa zavreči in voliti po lastni volji.

Vedno bolj vznemirjajoče vesti dohajajo iz **Dalmacije**. O kakih bojih s Krivošijanci se sicer nič ne poroča, vendar pa vidimo in slišimo, da vedno več vojakov tje pošiljajo. Nedavno je bil poklican polk Schmerling, zdaj

spet polk Maroičič. Mnogo je ljudi, ki menijo, da vsi ti vojaki imajo vse drugo nalogo, ko biti se s Krivošijanci, ker jih proti tem toliko treba ne bo, pa naj bo to državna skrivnost. kot zvesti Avstrijanci moramo vladi srečo želeli pri njenih namerah.

Vnanje države.

Bavarski konservativni poslanci so boje sklenili naučnemu ministru Lutzu ne dovoliti plače, dokler v šolskem vprašanju ne bode odjenjal. Neko drugo naznanilo pa trdi, da hoče Lutz gledé šolskega vprašanja v tem oziru odjenjati, da bode dolžnost v šolo hoditi skrčil od 7 na 6 let. Pa konservativna stranka s tem ni zadovoljna, ona hoče za katoliške otroke imeti tudi katoliške, ne pa brezvernih šol.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 12. prosinca. (Obrtniške in kmetijske šole.) Mali obrtniki danes tožijo, da se vedno bolj in bolj v revščino pogrezajo in da se bližajo propadu; ravno tako pesem pojejo kmetje. Oboji pa zahtevajo, naj jim pride država na pomoč. Istina je, da so bile pod liberalnimi vladami marsiktere postave narejene na korist kapitalistov in fabrikantov, v škodo pa obrtnikom in kmetovalcem. Kar je bilo tukaj krivičnega, napačnega ali zamujenega, to se pač dá z državno pomočjo popraviti; vsega pa tudi država ne more storiti. Vedno še velja pravilo: „Pomagaj si sam, in pomore ti Bog.“ Obrtniki in kmetje morajo toraj v prvi vrsti sami sebi pomagati. Vsa državna pomoč malih obrtnikov ne more varovati propada, ako ne bodo napredovali v znanji in vednosti, kakor napredujejo Amerikanci, Angleži in Francozi, ki skrbé za tehnično izobraževanje, ter izdelujejo take stroje, da se jim svet kar čudi. Na to se mora pač gledati, da kapital ne bo vseh delavnih moči v svojo sužnost spravil, delavni ljudje, namreč obrtniki in kmetje pa se morajo tako izučiti, da se bodo zamogli te sužnosti sami ubraniti, da bodo zamogli s tujimi izdelki tekmovali. Le pogledimo na pr. koroški nož, kakoršnega naredé v Borovljah, kako je oduren in okoren,

volimo, da mu po poslancih ali vsaj po telegrafu naznanimo, da ga spoštujemo, častimo in z gorečo ljubeznijo ljubimo, da bomo njegovo preslavno ime kakor drago narodno svetinjo tudi v srca svojih otrok in prihodnjih slovenskih rodov vsadili, da mu takó ljubezen z ljubeznijo povračujemo in večer njegovega življenja in razveseljevanja slajšamo. —

Vi pa dédni angelji varhi mojih ljubljenskih Slovencev, pa tudi mojih katoliških družbenikov! nesite te moje današnje besede, nesite naših src vroče želje in zvesto ljubezen naših hvaležnih duš našemu ljubeznivemu očetu dr. Janezu Bleiweisu v belo Ljubljano, in povejte mu, da ga z iskreno ljubeznijo ljubimo, da ga kakor zvesti slovenski sinovi spoštujemo in v svojih slovenskih srcih nosimo, povejte mu, da srčno želimo, da nam ga ljubi Oče nebeški še dolgo, dolgo ohrani v čast in slavo, v diko in ponos, v veselje in brambo milega slovenskega naroda! Jaz pa tebi, zlati rodoljub in prijatelj moj! v ljubezni do zadnjega zdihljeja vdan navdušeno zakličem: Živio! Živeli oče Slovencev!

Živi, zvezda jasna,
Živi, dika krasna!
V srcu zlate domovine! —

kako ima slabo jeklo, da se ostrina precej skrha; nasprotno pa pogledimo angleški nož, kako ima prijetno obliko in kako trdo, močno jeklo, da bi kamen rezal z njim! Kaj pomaga vpitje: „podpirajte domačo obrtnijo“, če se pa ta v nekterih rečeh nikakor ne more primerjati tujim izdelkom. Tukaj zamore mnogo šola pomagati. Na Slovenskem še nimamo nobene obrtniške šole, delajmo toraj in potegujmo se za to, da dobimo v Ljubljano slovensko obrtniško šolo, tistej znajo potem še druge slediti.

Tudi kmet potrebuje danes šole, če se hoče vzdržati in obvarovati propada. Po starem kopitu ne gre več naprej. Le pogledimo na pr. Bohinjec; včasih niso znali sira delati, zdaj so se pa tega naučili, in dobivajo lep denar za svoj sir.

Tako tudi v savinjski dolini včasih niso vedeli, da bi tam tudi hmelj rasel, zdaj ga pa sade in lep dobiček z njim delajo. Starokopitneži bodo že iz teh dveh izgledov razvideli, da se šola ne sme zavreči, in da se tudi kmet lahko dosti koristnega nauči, ako hoče kmetijske knjige prebirati in njih svet poslušati. Na Nemškem imajo vse lepšo živino, ker znajo z njo prav ravnati; na Českem imajo bogate kmetije, ker zemljo po umnem načinu obdelujejo. Grajšine po Českem ali po Kranjskem so kakor noč in dan, ker je pri naših še vse po starem, na Českem pa so že mnogo napredovali. Preobširno bi bilo naštevati vse poljske pridelke, pri katerih bi bil mogoč zdaten napredek; naš namen je bil le, kazati na potrebo kmetijske šole v Ljubljani. V Avstriji imamo sicer že več kmetijskih šol, pa te so vse nemške, in kdor se tam izučí, ne more slovenskim sosedom prav dopovedati, kaj se je učil; pred vsem pa predrago pride, pošiljati kmečkega sina tako daleč v šolo; mi potrebujemo kmetijsko šolo v slovenskem jeziku za vse Slovence v Ljubljani.

Naši poslanci so se za tako šolo že potegnili v deželni zbor, posebno g. Detelja iz Kranja; pa nemškutarji so ta nasvet zavrgli. Zavolj tega pa se stvar ne sme pozabiti. Mi mislimo, da bi ne bilo napačno, ko bi naša kmetijska družba poslala deputacijo k ministru Falkenhaynu in ga prosila, naj se ustanovi slovenska kmetijska šola v Ljubljani z državno podporo; razložila naj bi mu, da nam nemške kmetijske šole ne koristijo dosti, in zakaj da ne, ter da potrebujemo tako šolo v slovenskem jeziku. Ob istej priliki bi se z ministrom lahko govorilo tudi o močvirski zadevi. Tedaj na noge!

Iz Dol (Mariathal) pri sv. Križu na Dolenjskem. (Veselica.) Dragi Slovenec! Morebiti ti še niso dospele kake vrstice iz tukajšnjih, a reči smem kratkočasnih hribskih krajev, da bi jih bil raznesil po mili naši slovenski domovini. — Daj toraj prostorček tem, ktere želijo stopiti pred svet z veselim poročilom, da tudi pri nas, v naši hribski okolici si znamo omisliti in napraviti prijetno in nedolžno veselico, kakoršne bi si morebiti marsikateri ne bili svesti.

Igrala se je prvi dan t. j. novega leta dan po popoldanski božji službi v krčmi gosp. Franceta Fakina „tombola“, ki se do zdaj morebiti še ni nikdar, zlasti v enakem pomenu ne. Povabljeni bili so naomenjeni dan nesamo odličnejši gospodarji domače fare, temuč tudi iz sosednih: sveta Kriške in Št. Jurske k omenjeni veselici; a izmed povabljenih skazali so se kot pravi rodoljubi in sosedni prijatelji le gospodje: vodnika žandarmerijske postaje pri svetem Križu, gosp. Bedenek, gosp.

v resnici očeta, buditeja, boritelja in učitelja slovenskega naroda!

O srčno ljubljeni starček, dragomili dr. Janez Bleiweis! kako se mora pač Tvoje lepo srce rajskega veselja širiti, ako pogledaš v svoje življenje nazaj, ki je brez števila dobrega sadu obrodilo: Zbudil si ljube Slovence iz dolgega spanja, vnel si čvrste pisatelje, ki po Tvojem izgledu delujejo, poklical si slovenske pesnike, časopise, novine in toliko izvrstnih knjig iz smrtnih tmin na svetli beli dan; lahko toraj danes pozabiš na svoj veliki trud in prestane britkosti, ako pogledaš okoli sebe, kako hitro in čvrsto vstajajo bistri Slovenci iskrenega duha, kako ponosno se dvigajo vrle Slovenke, matere novoprerojenega slovenskega naroda; oh kako se moraš veseliti, da s svojimi očmi še vidiš velikanski korak svojega dela!

In glejte, ljubi družbeniki! ta veleslavni mož naroda se je med narodom in za svoj slovenski rod postaral, in v tork na sv. Elizabete bo že 70 letnico svojega slavnega življenja, in 40 letnico svojega izvrstnega delovanja kot pisatelj v prid kmečkemu stanu obhajal; spodobí se, in dolžna hvaležnost tudi nas veže, da mu vdanega srca častitamo, da ga za slavnočastnega uda slovenskih srenj iz-

Jenko in gosp. bogoslovec Karol Miklavčič, ki so ob enem tudi kot udje in podporniki ktej napravi pripomogli, ter si s svojim prijaznim in kratkočasnim vedenjem ta večer pri navzočem ljudstvu visoko spoštovanje prisvojili. —

Ko so bili dobitki na mizi za to odločeni že izpostavljeni, in ko je tukajšnji, za vsako koristno reč zelo vneti trgovec gosp. Janez Novak naznanil, da se bodo karte prav lahko spečale, stopijo gosp. župnik nekoliko više, ter s prijazno in krepko besedo ob kratkem razložijo pomen te igre; da bomo namreč s tem šli naši revni šolski mladini na pomoč, ter se ji bo iz tega dohodka kupila potrebna šolska priprava, t. j. knjige, zvezki, ploščice itd.

Po končanem govoru vršila se je igra mirno, ter v najlepšem redu; sem trtje je kakšna šaljiva in burkasta na ušesa priletela, zlasti, kadar je bilo slišati: amba, terna itd.

Ko je bilo to končano, pričele so se mične slovenske zdravice, ki jih ni bilo konca ne kraja, vmes vršile so se napitnice za napitnico. — Prvo navedli so gosp. župnik našemu premilostljivemu vladarju, svitlemu cesarju, za katero koj je sledila mično vbrana cesarska himna. —

Pozno v noč razidemo se v bratovski ljubezni vsaki na svoj dom s potrjilom, da današnja koristna za šolsko mladino potrebna igra ne sme zadnja biti, temuč se v kratkem zopet enkrat ponoviti.

Konečno bodi omenjeno, da duša tej koristni, za naše revne šolarje potrebni ideji in napravi, bili so tukajšnji od vsih faranov Dolske fare zelo ljubljani in visoko spoštovani gospod župnik Janez Klofutar. Bog daj v svoj vinograd veliko enakih delavcev za revno šolsko mladež. Živili mnogo let!

Iz Maribora dne 9. januarja. Narodno gibanje je pri nas v novem letu postalo prav živahno ter se že pojavilo v dveh važnih činih, ki vtegneta za narodni razvitek postati velikega pomena, ako se srečno izvršita. Včeraj 8. januarja se je namreč bilo zbralo nekoliko odličnih rodoljubov iz raznih krajev z namenom, da bi se pogovorili, kako bi se naj ustanovila za Mariborski okraj posojilnica in za slovenski štajar slovensko politično društvo. Vspeh njihovih pogovorov je bil ta, da so sklenili takoj vse potrebno storiti, da se v Mariboru ustanovi posojilnica na podlagi statut Celjske posojilnice in da se osnuje politično društvo za slovenski štajar na podlagi krščanskega in narodnega programa.

Potreba obeh društev je očividna; kajti brez posojilnice bi gotovo v kratkem času vsi samostalni posestniki iz bližnje okolice, katerih je že itak malo število, ali mestnim oderuhom ali nemškim denarnim zavodom v pest prišli. Kaj se pa to pravi, če je slovenski kmet v oblasti takih ljudi, tega pač ni treba posebej razlagati. Ko bi bili že prej tak denarni zavod ustanovili, menda ne bi bilo toliko slovenskih posestev prišlo v meščanske in nemške roke.

Da je tudi slovensko politično društvo za vse štajarske Slovence posebno zdaj silno potrebno, vidimo pa iz tega, ker je zdaj že nekoliko časa naval nemštva na našo slovensko mejo tako silen, da bi vtegnil v kratkem času slovensko mejo precej proti jugu potisniti, če se mu ne bi z združenimi močmi v bran postavili in branili.

Natanjnejši delokrog temu društvu bode se še le določil, pa toliko že zdaj rečemo, da bo morala glavna naloga slov. političnemu društvu biti ta, da čuje nad narodnimi pravicami ter jih brani, naj bi se od ktere koli

strani skušale žaliti ali kratiti; potem bode mu treba prevzeti vodstvo pri različnih volitvah in s porazumljenjem dotičnih krogov skrbeti, da bodo na vseh krajih zanesljivi in sposobni moške pri redu, in da nobenega prostora v naših zastopništvih več ne pustimo ptujcem.

Naša malomarnost je bila največ kriva, da smo toliko pravic zgubili, Bog daj, da bi se v novem letu vzbudili iz te malomarnosti, kajti le vigilantibus jura.

Domače novice.

V Ljubljani, 14. januarja.

(Mil. knez in škof dr. Pogačar) so se sinoči pripeljali z Dunaja. G. deželni predsednik Winkler se menda vrnejo danes.

(Dr. Valentin Štampihar) odprl je lastno odvetniško pisarno v Ljubljani pod (tranco št. 2. G. Štampihar je jako nadarjen in bistroumen jurist, pošten narodnjak in zato ga vsem priporočamo, ki potrebujejo v tej ali uni zadnji odvetniške pomoči. Prepričani smo, da jim bo dobro in pošteno postregel.

(Močvirski odbor) ima prihodnjo sejo 17. t. m. Želeti bi bilo, da bi se vdeležilo toliko odbornikov, da bi zamogli sklepati in bi ne bilo treba čakati predolgo, kdaj se komu zljubi priti k seji.

(Lesene tla) za zimo so vpeljane že po več cerkvah v Ljubljani. Došla nam je prošnja naj bi sprožili to stvar tudi za št. jakobsko cerkev, ki je res prostorna, toraj po zimi hladna, kadar hudi mraz pritisne. Vsem je znano, da sedanji za hram Božji toliko vneti župnik g. Rozman, vse stori za cerkev, kar je v njegovi moči. Ker je pa cerkev revna, morali bi farani toliko vkup zložiti, da bi se zaželjeni leseni pod napravili.

(Za ruski lan) naj se oglašé, ki ga hočejo dobiti, pri tukajšnji kmetijski družbi zadnji čas do Svečnice.

(Iz seje kmetijske družbe), ki je bila preteklo nedeljo 8. t. m., je „Novicam“ došlo to poročilo: Došlo je nekaj prošenj zaradi prodaje plemenne živine, katera je bila na dražbi kmetijske družbe kupljena, pa ni več za pleme. — Prošnja nekega društvenika, pogorelca, da bi mu družba brezplačno dala skuporeznico, ni se mogla vlishati, ker družba nima skuporeznice odveč in tudi ne denarne zaloge v ta namen. Naznanilo vladino, da je imenovala gosp. E. Kramarja popotnega učitelja za poljedelstvo na Kranjskem ter vabilo, predložiti jej načrt instrukcije za-nj, oddá se v poročanje glavnemu odseku z nalogom, da naj se v instrukciji ozira na to, da bo popotni učenik predaval tudi v Ljubljani, tako, da bo moč vdeležiti se poduka tudi bogoslovcem in učiteljskim pripravnikom. — Po nasvetu dr. Poklukarja sklene se tudi, za to naši deželi veljavno imenovanje v imenu poljedelcev c. k. vladi izreči gorko zahvalo kmetijske družbe. — Gospod podpredsednik J. Sevnik ter poleg njega gospod vitez Gutmansthal in g. P. Lasnik naprosijo se kmetijsko družbo zastopati pri svečanosti 100letnega rojstnega dne pokojnega pokrovitelja našega kmetijstva, nadvojvode Janeza, katero praznuje v Gradcu 19. in 20. t. m. kmetijska družba štajarska. — Sklene se službo tajnikovo razpisati z obrom do 31. marca t. l. Vprašanju deželnega odbora, ali bi bila koristna postava, kakoršno ima česka dežela, zaradi pokončevanja pleva „žide“ med deteljo — se pritrdi, posebno, ako bi se postava res izvrševala. — Prošnja nekega učitelja za podporo, da napravi čebelnjak, priporoči se deželnemu šolskemu svetu. — Zastopnika društva pri letošnjem shodu

gozdarjev na Dunaji sklene se naprositi gosp. državne poslanca V. Pfeifferja. — Naznani se izdaje ministerstva zaradi kolekovanja obrtnijskih računov, kateri se predlagajo oblastnjam; po tem so po vsem koleka prosti vsi taki računi do svote 10 gold.; računi nad svoto 10 gl. pa se imajo kolekovati z računskim kolekom 1—5 kr. in na to še kolekovati pobotnica s kolekom od pobotnic. — Gospodu misijonarju V. Lah-u v Bosni sklene se pri-skrbeti po pollitra hruševih in jabolčnih pešek. — Druga prošnja z Bohinja za smrekove rastike odstopi se gosp. gozdnemu nadzorniku. — V družbo sprejmejo se gg. popotni učitelj E. Kramar in posestnik Dežman iz radoljske podružnice.

(Mestni odbor) je v seji 12. t. m. sklenil kupiti Urbasovo hišo, ko bodo dovršene te le pogodbe: 1. da lastniki zemljišč za Urbasovo hišo brezplačno mestu prepusté toliko prostora, kolikor ga je za novo cesto potrebno; 2. da se prostovoljnih darov po Ljubljani nabere toliko, kolikor bo stala nova cesta; 3. da se lastniki Malijeve hiše zavežejo podreti prizidani del hiše proti Ljubljani in dotični prostor brezplačno prepustiti mestu; 4. da vsi, ki imajo kake servitute na Urbasovi hiši, dovolijo, da se hiša podere in dotične pravice izbrišejo; 5. da lastniki sosedne Kosove hiše ne zahtevajo nobene odškodnine, ako bi njih hiša vsled podrtja Urbasove hiše kako škodo trpela. Urbasova hiša bi boje stala 30.000 gl., ki bi se izplačali iz ostankov mestnega posojila, ki znašajo za l. 1880 in 1881 skupaj 32.067 gl. 51 kr. Mestni odbor je te od finančnega okseka stavljene predloge sprejel in magistratu naročil, naj od lastnice Urbasove hiše to posestvo takoj kupi, ko bodo dovršene omenjene pogodbe.

(Vestenečkova tožba zoper „Tribune“) bo dalje trajala, kakor se je iz prva mislilo. Iz Litije prišlo je mnogo prič za in zoper g. Vestenecka in konec obravnave bo boje še le danes. Kako se bo iztekla, se zdaj pač še ne more povedati.

Razne reči.

— Na gradu v Ljubljani je razpisana služba kontrolorja. Prošnje naj se oddajo v 3 tednih pri državnem pravdnistvu v Ljubljani.

— Učiteljske službe v Št. Vidu pri Zatičini (plača 450 gl.) in v Višnji gori (plača 400 gl.) ste do konca januarja razpisani.

— Služba ranocelnika v Kostanjevici je razpisana do konca januarja. Letna plača znaša 400 gl.

— Iz Kamnika se nam poroča, da je zvečer 11. t. m. komisar V. Fischer nagle smrti umrl. Pol ure prej je hodil še po mestu; domu prišlega pa je zadel mrtud in mu takoj vgasnil življenje. Tudi g. dekan Jurij Križaj so nevarno zboleli in hudo opešali.

— Razpisana je služba c. k. gozdarškega čuvaja v Logatcu. Prošnje naj se pošljejo do konca t. m. deželni vladi v Ljubljano. Plača je 400 gl. pa 212 gl. drugih prihodkov.

— Čitalnica v Postojni napravi 22. t. m. večerno veselico, čitalnica v Ložu pa 2. februarja na čast Valentinu Vodniku.

— Za novo šolsko poslopje pri sv. Urbanu blizu Ptuja so cesar podarili 200 gl.

— Imenovanje. Državni poslanec Vitezič postal je višji finančni svetovalec pri finančni prokuraturi v Zadru. Bil je eden prvih finančnih svetovalecev, pa pod prejšnjo vlado vendar ni mogel avanzirati, ker je slovansk narodnjak.

— Duhovske spremembe v Krški škofiji. Č. g. Franc Rup, pregledovalec cerkvenih računov in pridigar pri glavni fari v Celovcu je imenovan za fajmoštra v Št. Jurji nad Zilo; č. g. Janez Inanger je nastopil farno na visoki Presnici; dosedanji Presniški oskrbnik, č. g. Jože Colner, gre na njegovo mesto za provizorja v Ingolstal. — Za fajmoštra v Maria Waitschach (Sveče) je patron imenoval č. g. provizorja Konrada Baumgartner-ja v Gradcu. — Do 12. februarja so razpisane fare: Škofije v Lav. dolini, Theiseneck, Steuerberg in Winklern.

— Tržaškemu škofu mil. g. Dobrili se je bolezen povrnila, in zopet žuga nevarnost njegovemu življenju. V sredo bili so predvideni s sv. zakramenti.

— „Mir“ prišel je 10. t. m. s 1. številko na dan; prav ličen je in praktično vravnan. Za članki in dopisi ima kratek posnetek slovenskih časnikov, potem kratek političen pregled, gospodarske stvari, za poduk in kratek čas, in novice iz raznih krajev, domačih in vnanjih, premembe v duhovščini tržne cene itd. Priporočamo ga vsem rodoljubom, ki se bodo prepričali, da mu cena 1 gld. ni previsoka.

— Celovski polk baron Maroičič št. 7 je poklican v Dalmacijo. Kakor znano, je pri tem polku tudi mnogo Slovencev, koroških in goriških.

— Nadvojvoda Janez v pesmih. Nadvojvoda Janez je bil na Štajerskem in Tirolskem tako priljubljen, da ga je mnogo pesnikov preslavljalo v pesmih, tako Anastazij Grün, Hamerling, Seidl, Leitner, Rosegger, Kerner, Wurzbach itd. Te pesmi je skupaj zbral in z životopisom nadvojvode na svetlo spravil dr. A. Schlossar.

— Zaradi trtne uši osnoval se je v Ljutomeru poseben odbor za nadzorovanje vinogradov ter se je razdelil v 4 odseke.

— „Südsteirische Post“, po kateri smo bili tudi mi posneli dotično naznanilo, poroča v zadnjem listu, da je mariborski župan pozdravil na novo izvoljene odbornike.

— „Slovinač“ izhaja v jako prijetni obliki v Dubrovniku vže V. leto, lani po dvakrat, letos po trikrat 1. 11. 21. na mesec po prejšnji ceni, v Avstriji po 5 gld. in v lepem hrvaškosrbskem jeziku donša dobrih pesni, razprav učenih in narodnih povesti, iz starinstva, s slikami, v obeh pravopisih t. j. v latinici in cirilici, ter se tu in tam ozira tudi na Slovence.

— Poroka treh sester na en dan. V Brnu se bodo 18. februarja omožile na enkrat vse tri hčere tamošnjega pozlatarja Zinburga. Prva je 20, druga 19, tretja 17 let stara. Vse tri so bojda izredno lepe.

— Nemci proti Madjarom. Vseučilišni profesor R. Heinze v Heidelbergu je spisal knjigo zoper Madjare pod naslovom „Hungarica. Eine Anklageschrift“. V tej knjigi popisuje vse krivice, ki jih Nemci na Ogerskem trpé, kako se jim jemljejo vse stare pravice. Konečno kliče pisatelj vse Nemce na boj proti Madjarom. Čudno je, da Nemci tako hitro zapazijo pezdri v tujem očesu, bruna v svojem očesu pa ne vidijo. V istem hipu, ko se pritožujejo čez madjarsko nasilstvo, delajo oni isto ali še hujše nasilje Slovanom na Poznanjskem in Pruskem, v Šleziji in Moravi, na Koroškem in Štajerskem. Madjarom ni drugega treba, ko kazati na nemško nasilstvo v teh deželah in Nemce vprašati: „Če vas tako boli, ako se vam vsiljuje tuj jezik, zakaj pa vi enako delate in enako nasilje nasproti Slovanom še vedno zagovarjate?“ Sicer so pa tudi

Nemci nekda Madjare zatirali in jim svoj jezik vsiljevali; zdaj se jim le povračuje.

— Književnost. Pri Friederiku Pustetu v Ratisbonu je nedavno na svetlo prišla duhovnikom jako potrebna knjiga „Vade mecum für Priester am Kranken- und Sterbebette“. Spisal jo je Jurij Ott, dekan in fajmošter v Abensbergu ter dotične poduke, molitve in razgovore posnel iz knjig naj slavnejših cerkvenih pisateljev. Posebno pa jo še priporoča to, da ima čez 140 zgledov iz življenja svetnikov, iz zgodovine in vsakdanjega življenja. Naj boljši dokaz za njeno izvrstnost je pa gotovo to, da je omenjena knjižica doživela že šesti natis. Oblika je jako lična in cena 96 kr. Dobiva se v katoliški bukvarni v Ljubljani pred škofijo št. 6.

Od krasnega dela „Leben und Leiden Christi nach Katharina Emmerich“ prišla sta na svetlo 13 in 14 snopič po 42 kr. Znano je da so limburški škof to delo jako toplo priporočali, in kdor ga začne prebirati se sam prepriča, da so ga priporočali po pravici. Tudi ta knjiga se dobiva v katoliški bukvarni. Zabavnik „Deutscher Hauschatz“ prišel je pri Pustetu na svetlo 4 snopič letnika 1882, ki obsega: Margaretha von Flandern. Historischer Roman. — Das Mädchen von Spinges. Gedicht. — Einige Fische von zäher Lebensdauer. — Ein Ausflug auf die Insel Wight. — Ein Gleiches. Gedicht. — Wiener Chronik. — Etwas über den Scharlach.

— Dr. Michael Felix Korum, Bischof von Trier. — Das Pantheon und die Thermen des Agrippa. — Berliner Chronik. — Allerlei. — Podobe pa so: Ein harter Gang. — Eine Markfahrt an der Küste der Nordmandie. — Die Kauzjagd. — Rehe in Noth. — Wildhüters Weihnachtsgabe. — Kleiner Bauernhof in Obereschlesien. — Häuserwohauung in Oberschlesien. — Zerstörung Heidelberg's durch Mélac. — Dr. Michael Felix Korum, Bischof von Trier. — Die Präsidiumsmitglieder des deutschen Reichstages.

— Letos bo zima lepa ostala. V Bonnu na Nemškem imajo tamošnji zvezdoglebi v svojem vrtu želvo, da jim vreme prerokuje. Vsakokrat kadar se bliža huda zima, naredi si ta želva v listji prijetno zimsko stanovanje in v to listje se potem zakoplje. Letos pa želva nemisli na zimsko stanovanje, ampak

po vrtu sim in tje hodi. Iz tega se sklepa, da bo zima prijetna ostala.

Izkaz

velikodušnih darov in doneskov društvu zidanja nove cerkve Jezusovega Serca v Ljubljani do konec septembra 1881.

(Dalje.)

Po č. g. Maroltu, župniku: Matija Marolt, župnik 1 gld. 48 s., Marija Petruzi 52 s., Neža Majzel 1 gld. 60 s., č. g. Janez Cimbas, kaplan 20 gl., Mar. Strniša 40 s., France Finks 50 s., Jozefa Šmajdek 1 gl., Franc Sitar 50 s.

Po č. g. župniku Urbančku: Marj. Kavčič 1 gld. 30 s., Polona Kavčič 1 gl. 30 s., Mar. Žarbi 1 gl., Mar. Planino 1 gl., Rozalija Smole 1 gl., Ana Smole 1 gl.

Po č. g. Anton Jamniku: Šimon Drol 1 gl. 20 s., Katra Markelj 53 s., Mar. Drol 53 s., Urša Fröhlich 54 s., Roza Zgaga 66 s., Neža Zgaga 60 s., Liza Pinter 52 s., Peter Fröhlich 54 s., Ana Fröhlich 50 s., Mar. Zgaga 50 s., Jak. in Neža Fröhlich 1 gl. 10 s., Jan. Gazler 50 s., Špela Pinter 1 gl., dobrotniki iz Sorške duhovnije 4 gl. 57 s., Mar. Pfajfer 50 s.

Po g. Greg. Jakeljnu: Ant. Polončič 52 s., Katra Škerjancec 52 s., Mar. Ahlin 52 s., Fr. Ks. Zajec 1 gl., Lenka Zajec 1 gl., Janez Zajec 52 s., Barbara Erjavec 52 s., Pol. Zajec 52 s., Mar. Zajec 52 s., Neža Zajec 52 s., Fr. Novljan 30 s., Mar. Pincec 1 gl., Jera Pajk 10 s., M. Tekavec 10 s., Jera Berlan 5 s., Alojzija Kame 60 s., Reza Koščak 20 s., Urša Brčan 10 s., Mar. Matijžič 10 s., Marj. Jančar 10 s.

Po č. g. Razboršek-u: Katra Ambrožič 1 gl., g. Jožef Šveiger 1 gl., Mar. Kopin 52 s., Jak. Aubelj 50 s., Neža Svetlin 1 gl., Neža Petavar 1 gl., Ant. Cerar 52 s., Tilen Zupaneec 52 s., Franciska Zupaneec 52 s., M. Zupaneec 52 s., Urša Igljč in Peregrin 1 gl. 4 s., Marija Fajgelj 40 s., Johana Lukman 1 gld., Jož. Capuder 1 gld., Katra Smeraja 52 s., Marjeta Podbrošek 1 gl., Marija Igljč 52 s., Johana Capuder 1 gl., Cecilija Koeder 52 s., Mar. Cerar 52 s., Matevž Cerar 52 s., Johana Požar 1 gl., Katra Gerčar 50 s., Lenka Kremžar 50 s., Marija Kremžar 50 s., Lenka Kremžar 50 s.

Po č. g. Leop. Gestrinu: Leop. Gestrin 1 gl. 20 s., Gabriel Weiss 1 gl., Ter. Martinčič 52 s., Jak. Cerar 1 gl., Mar. Vovk 1 gl., Ant. in supruga Špitaler 1 gl., Mar. Gestrin 1 gl., Suzana Gradšek 50 s., Rotija Hirselj 70 s., Johana in Ana Repovš 70 s., Jozefa Glavač 50 s., Jan. in Mar. Rodič 60 s., Jož. Medved 1 gl., Jan. Medved 1 gl., soudje 2 gl. 72 s.

(Dalje prih.)

Priznana izvrstne prave voščene sveče

iz pravega, nepokvarjenega čebelnega voska (6) prodaja

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Dr. Val. Štempihar

je odperl

odvetniško pisarno v Ljubljani pod trančo št. 2. (2)

Važno za vsako hišo!

Cela mizna oprava iz britanskega srebra za le 8 gld.

Elegantno delo, ne zarujavi, in se vedno tako ohrani, v podobi in barvi pravega srebra, in je najboljša stvarina za mizno opravo, razun srebra. Za 8 gl. se dobi cela mizna oprava iz najboljšega britanskega srebra. Dobri stojimo, da ostane oprava vedno bela.

- 6 nožev iz britanskega srebra z angleško jekleno ostrino,
- 6 vilic iz britanskega srebra, fina in težka roba,
- 6 žlic iz britanskega srebra,
- 12 žličic za kavo, iz britanskega srebra,
- 1 mlečni zajemnik iz britanskega srebra,
- 1 zajemalnik za juho iz britanskega srebra, težko, dobro blago,
- 2 lepa svečnika,
- 6 jajčnih posodicic,
- 6 tac, lepo izdelane,
- 1 posoda za poper ali sladkor,
- 1 presejalnik za čaj,
- 6 tačic za nože in vilice

54 kosov.

Naroči se proti poštnemu povzetju, ali pa da se denar naprej pošlje.

Zaloga britanskega srebra

C. Langer,

Wien, II. grosse Schiffgasse 28.

Opomba. Komur bi oprava ne ugajala, pošlje naj jo v 10 dneh nazaj in bo dobil svoj denar nazaj razun poštnih stroškov.

Važno za vsako hišo!

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.